

Gazeta Nowska

Abonament miesięczny w ekspedycji 90 groszy, z opłatą pocztową 98 groszy. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie lub tem podobnych nie przewidzianych okoliczności, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Od ogłoszeń pobiera się za 1-lam. wiersz 15 groszy. Reklamy przed dziełem ogłoszeń wiersz 35 groszy. — „Gazeta Nowska” wychodzi 1 raz tygodniowo a mianowicie w piątek. — Wydawca, drukiem i nakładem Władysława Wesółskiego w Nowem (Pomorze). Prenumerata płatna z góry. Ogłoszenia płatne natychm. Redaktor odpowiadz. Władysław Wesółski, Nowe.

Nr. 40.

Nowe, sobota 3-go października 1936 r.

Rok XIII.

Żelazne wesele.

Rzadką uroczystość bo 60-letni jubileusz wpolżycia małżeńskiego obchodzi dnia 6 października rolnik Jan Paszek z żoną, zamieszkały w Piasecznie. Jubilat „Szczęść Boże”.

Motoryzacja i dobre drogi.

Spośród najważniejszych zagadnień gospodarczych będących przedmiotem szczególnej troski całego państwa i społeczeństwa wysunęły się ostatnio na czołowe miejsce dwie sprawy: drogi i motoryzacja. Obydwa te zagadnienia są ze sobą organicznie ściśle związane.

Słaby rozwój sieci drogowej, a szczególnie niedostosowanie nawierzchni istniejących dróg do szybkiego ruchu, są niewątpliwie jednymi z ważniejszych czynników stojących na przeszkodzie do rozwoju motoryzacji. Zły stan nawierzchni drogowych powoduje m. in. wysokie koszty eksploatacji pojazdów mechanicznych. Popyt na samochody tak długo nie ruszy z miejsca, jak długo posiadacz samochodu będzie zmuszony w Polsce do ponoszenia wysokich kosztów związanych z używaniem wozu. Z drugiej strony, aby mieć dobre drogi i gęstą ich sieć, trzeba mieć dużą ilość samochodów, od których opłaty dawałyby potrzebne środki na budowę i utrzymanie dróg.

Stan naszych dróg i słabe ich zagęszczenie są ogólnie znane. Przy obecnych złych warunkach drogowych posiadanie samochodu staje się w Polsce niejednokrotnie bardzo uciążliwe, a nawet niemożliwe. Idą za tym wygórowane koszty eksploatacji wozu, przedwczesne jego zniszczenie, nadmierne zużycie paliwa, opon oraz poszczególnych części mechanizmu i konieczność częstych napraw. Taki stan rzeczy nie zachęca do nabycia auta, co z kolei odbija się bardzo ujemnie na postępie motoryzacji i na rozwoju życia gospodarczego kraju.

Podstawą rozpowszechnienia motoryzacji kraju i wzrostu popytu na samochody jest nie tylko niska cena wozu, ale przede wszystkim niewielki koszt eksploatacji pojazdu. Porównując koszty eksploatacji samochodu osobowego typu średniego, wagi około 1200 kg. na trzech różnego typu drogach, otrzymujemy według obliczeń przeprowadzonych w swoim czasie przez ministerstwo komunikacji następujące cyfry kosztu 1 wozu-kilometra: na drodze gruntowej 0.75 zł, na drodze średniej bitej lub brukowanej 0.47 zł, zaś na drodze o ulepszonej, trwałej nawierzchni 0.37 zł; znaczy to, że koszt eksploatacji samochodu na drodze o nawierzchni ulepszonej jest przeszło o połowę niższy od kosztu przy jeździe drogą gruntową i o 21 proc. mniejszy od kosztu użytkowania wozu na zwykłej drodze bitej. Dla samochodów ciężarowych o nośności użytkowej do 2.5 ton koszt przewozu jednej tony na odległości 1 km. na wymienionych wyżej drogach wynosi gr 35, 24 i 18, a różnica kosztów stanowi w pierwszym wypadku około 49 proc. a w drugim około 25 proc.

Straty, jakie ponosi nasze gospodarstwo narodowe, wskutek złego stanu i braku dróg oraz związanego z tym nieprodukcyjnego zużycia mechanicznej siły pociągowej wraz z przedwczesnym niszczeniem się pojazdów są olbrzymie i wynoszą w Polsce przy dzisiejszym stanie ilościowym cywilnego taboru samochodowego od 40 do 50 milionów złotych rocznie.

Motoryzacja kraju stanowi dziś największy postęp w życiu gospodarczym. Samochód, autobus, lub też inny pojazd motorowy dzięki łatwości dotarcia do najbardziej zapadłych zakątków, pozbawionych nawet kolei, ożywia je, łączy ze światem, pobudza tętno życia we wszystkich jego dziedzinach.

Anglia zwycięża.

Każdemu obserwatorowi musiały się nasuwać wątpliwości co do polityki Wielkiej Brytanii. Wielu przepowiadało już koniec Imperium Rzeczywistości zadaje kłam tym przepowiedniom i obawom.

W konflikcie abisyńskim Anglia rzeczywiście poniosła klęskę. Wynikła ona jednak nie ze słabości rządu brytyjskiego, ale ogólnego układu sił. Rząd angielski nie mógł i nie chciał samodzielnie działać, a konstelacja międzynarodowa zawiadła. Nie sprawdziły się również opinie wojskowych fachowców angielskich o niemożliwości opanowania Abisynii. Włosi dowiedli, że doskonałą organizacją i uporem można wiele zdziałać. Ale mimo wszystko sprawa abisyńska nie jest jeszcze załatwiona. Polityka Wielkiej Brytanii może i dlatego jest tak trudną do zrozumienia dla obcych, iż obliczona jest na bardzo daleką metę. Nie szuka tanich i łatwych sukcesów. Włosi mają Abisynię, ale nie pozbyli się bynajmniej trudności kolonialnych. Dopiero teraz rozpocznie się najtrudniejszy okres. Anglicy będą pilnie baczycy, by owoce zwycięstwa były gorzkie.

Dla Włochów Abisynia posiada znaczenie jako teren kolonizacyjny, może im dać niektóre surowce, Anglii te zagadnienia zupełnie nie interesują. Antagonizm wobec Włoch leży na innej płaszczyźnie. Imperium brytyjskie obawia się o swoje drogi do Indyi, o Bliski Wschód. Niechby Włochy chciały tylko eksploatować Abisynię, nie natrafiłyby na trudności, ale dalekowzroczni wypiarze widzą zupełnie inne niebezpieczeństwa.

Cały wysiłek angielski skierowany jest na okrażenie Włoch na morzu Śródziemnym. Rząd angielski nie wahał się użyć swojego monarchy dla spełnienia ważnych zadań politycznych. Podróż króla Edwarda była nawskroś polityczna. Miała ona na celu umocnienie wpływów W. Brytanii w państwach morza Śródziemnego. W ślad za królem wyjechał pierwszy lord admiralacji, sir Hoare. Badał stan angielskich baz morskich na żywotnych dla imperium drogach morskich. Widzimy więc, że wbrew niektórym poglądom Anglia bynajmniej nie próżnuje. I, jak można było stwierdzić na ostatnim przykładzie genewskim, sprawa abisyńska nie przestała istnieć. I to jest pewne: że jeśli nawet przestanie istnieć jako problem międzynarodowy, pozostanie jako przeszkoda dzieląca Włochy i Anglię.

A teraz sprawa Egiptu. I tutaj trzeba stwierdzić na samym wstępie, że stanowisko zajęte przez Anglię wobec konfliktu włosko-abisyńskiego znalazło uznanie w Egipcie. Wojna włosko-abisyńska umożliwiła obecne porozumienie, które bynajmniej nie oznacza przegranej Anglii, ale wręcz przeciwnie jest dużym zwycięstwem, jest zmianą metod rządzenia Egiptem, bardzo wygodną dla imperium. W. Brytanii uzyskała w układzie egipskim wszystko, co ma dla niej znaczenie. Kanał Suezki będzie dobrze strzeżony, sprawy finansowe i eksportowe zostały załatwione ku obojętnemu zadowoleniu.

Fraszka o ptaszkach

Chełpiły się ptaki,
Że ten taki, a ten taki —
„Ja mam szyję smukłą!” — „Ja piękne pióra!” —
„Z wszystkich pieśni najmiłsza moja koloratura!” —
„Lecz moja piosenka skoczna i wesola!” —
„Ja pięknie latam i w powietrzu zataczam koła!” ...

A Tukan, ptak o dużym żółtym dziobie,
Nie nie mówi, lecz tak myśli sobie:
„Chwalcie wasze piękne głosy,
Kanarki, słowiki i kosy.
Chwalcie swoje pióra, głupie pawie,
I ty chwal swoją szyję, łabędziu na stawie ...
Komu się przyda głos wasz i barwno pierzę —
Ja jestem pożytecznym, bo mną się pierze!”
Nikt z was tego nie robi, co ja potrafię;
To też gdy praczka ujrzy na mydle mą fotografię,
Woła radośnie: Witaj, dobry Tukanie!
Bez ciebie mi się żadne nie udaje pranie ...

Tak myślał sobie Tukan rozumny,
Z pogardą patrząc na ptaków chór, za-
rozumiały i dumny.

Pozostaje sprawa palestyńska. Nie ulega wątpliwości, że władze mandatowe nie oceniły w pierwszej chwili rozmiarów akcji arabskiej i wprowadziły w błąd metropolię. Ale ostrożności angielskiej nie należy tłumaczyć słabością. Zuana jest cierpliwość Anglików. Mój Boże, czy gdziekolwiek indziej mogłoby istnieć w jego obecnej formie zagadnienie irlandzkie?... W Anglii jednak nie przejmują się tym. I odnośnie do rozruchów arabskich władze angielskie liczyły, że z czasem nastąpi spokój. W miarę jednak ich trwania opinia angielska zrobiła się nerwową, ale nie rząd, gdyż ten nie rozpatruje tej sprawy oddzielnie. Jest to jeden z bardzo ważnych odcinków polityki Bliskiego Wschodu.

Jak żyją pigmeje.

Najistotniejszą cechą bytu pigmejów afrykańskich jest przystosowanie się do otoczenia. Pigmeje żyją z polowania: plemię Bambuti np. nie gromadzi zapasów i utrzymuje się z codziennego plonu wypraw po zwierzynę i korzonki oraz owoce, jagody. Uprawy roślin, zbóż nie znają zupełnie, tak samo jak hodowli bydła. Kobiety zajmują się wyłącznie zbieraniem pożywienia roślinnego, mężczyźni wyprawiają się na polowanie. Bronią, którą posługują się pigmeje, jest łuk i strzały z ostrzem z twardego drzewa, często zatrutego, lub też z ostrzem żelaznym. Oszczepów używają pigmeje tylko przy polowaniu na słońce. Plemiona pigmejów prowadzą żywot koczowniczy: zatrzymują się w każdej okolicy tylko tak długo, na jak długo starczy tam zwierzynę i pożywienia roślinnego. Użycie ognia znane jest wszystkim plemionom pigmejów, choć nie wszyscy oni umieją go rozniecać, to też niektóre plemiona przechowują stałe w garnkach żarzące się luczywo.

Pigmeje, pomimo małego wzrostu i stosunkowo słabej budowy ciała, są bardzo odważni i wojowniczy. Doświadczyli tego na sobie różne ekspedycje kolonialne, które były atakowane z ukrycia przez pigmejów i zasypane gradem strzał. A strzelają ci mali, czarni ludzie wyjątkowo celnie, w rzucie oszczepem nie chybiają nigdy. Osiedle szczepy murzyńskie boją się pigmejów i nie wkraczają nigdy bez uprzedzenia na tereny myśliwskie, na których popasają pigmeje. Skąd się wzięli pigmeje w sercu Afryki, skąd przywędrowali nie jest jeszcze dokładnie wyjaśnione. Liczba ich jest jednakże niezbyt wielka i raczej się zmniejsza niż zwiększa z biegiem czasu, z postępnymi cywilizacji zachodniej, docierającej coraz dalej i głębiej do wnętrza czarnego lądu.

Prawo i sądy.

CZY WYDATKI NA KOSZTY OBRONY W POSTĘPOWANIU KARNYM STANOWIĄ POTRĄCALSNE KOSZTY W MYŚL USTAWY O PODATKU DOCHODOWYM.

S. G. zaskarżyła decyzję komisji odwoławczej do Najwyższego Trybunału Administracyjnego z tego powodu, że przy wymiarze podatku dochodowego nie potrącono jej 4000 zł wyplaconych adwokatowi za prowadzenie sprawy karnej w związku z ocenieniem towarów pochodzenia zagranicznego. N. T. A., który tę sprawę rozpatrywał, uznał zarzuty za niesłuszne, a to z tego powodu, że nie można przyjąć, by jak twierdziła S. G., wydatki na adwokata stanowiły koszty handlowe, bowiem, jak głosi ustawa, takie jedynie koszty można uznać za handlowe, których celem jest osiągnięcie i zabezpieczenie przychodów. Wydatek natomiast na prowadzenie sprawy karnej jest wydatkiem osobistym, nie mającym nic wspólnego z powiększeniem dochodu przedsiębiorstwa, dlatego też narówni z innymi wydatkami osobistymi (na prowadzenie gospodarstwa domowego, utrzymywanie członków rodziny) nie jest potrącalny przy ustalaniu dochodu z poszczególnych źródeł dochodu płatnika (N. T. A. l. rej. 2349/32).

KIEDY SUBLOKATOR WSTĘPUJE W PRAWA LOKATORA GŁÓWNEGO.

Sąd grodzki w Warszawie rozpatrywał ciekawą sprawę, w której lokator główny i gospodarz zmówili się, by usunąć niewygodnego dla lokatora podnajemcę. Lokator główny zajmował dwa pokoje, podczas gdy sublokator — trzy; ponieważ sublokator swym zachowaniem nie dawał żadnych powodów do wyeksmitowania go, gospodarz domu w porozumieniu z lokatorem głównym, zapozwał tego ostatniego o eksmisję z powodu niepłacenia komornego. Sublokator na rozprawie przeprowadził dowód, że lokator główny komorne płaci i że miała miejsce zмова. Sąd Grodzki zgodnie z art. 13 ustawy o ochronie lokatorów orzekł, że wobec tego, że zмова właściciela z lokatorem na szkodę sublokatora została udowodniona, sublokator wstąpił w prawa lokatora głównego i w ten sposób lokator główny został zmuszony do opuszczenia mieszkania, a sublokator pozostał.

Najgorętsza gwiazda.

Najwyższa temperatura, jaka kiedykolwiek została zmierzona, obliczona została przez profesora Kalifornijskiego Instytutu Technologicznego dr I. S. Bowena, który dokonał pomiarów dalekiej nieznannej gwiazdy. Temperatura tej gwiazdy sięga zawrotnej wysokości 180.000 stopni Fahrenheita. Gwiazda może być dojrzana tylko razem z mgławicą, otaczającą ją jak aureola. Mgławica ta jest chmurą gazu. Otóż niewidoczne, ultra-fioletowe promienie emanowane z tej chmury zostały użyte do dokonania kalkulacji temperatury. Kalkulacje dokonane zostały przy pomocy zupełnie nowego instrumentu, zaopatrzonego w oprawie w aluminium lustro, okazało się bowiem na podstawie doświadczeń dokonanych przez profesorów Cornell University, że aluminium chwyta lepiej promienie ultra-fioletowe niż wszelkie dawniej używane metale. Pierwsze tego rodzaju obliczenia wysokich temperatur dokonane zostały przez astronoma holenderskiego Zaustra, który określił maksymalne temperatury gwiazd na 270.000 stopni Fahrenheita. O kolosalnym nasileniu tej temperatury świadczy to, że temperatura na powierzchni słońca wynosi „zaledwie” 10.000 stopni F.

Oryginalne tapety ściennie.

Ostatnim krzykiem mody w Stanach Zjednoczonych są obecnie wprowadzone przez znaną fotografkę nowojorską, miss Margaret Bourke White, tapety ściennie z odbitymi na nich powiększonymi fotografiami. Każde zdjęcie amatorskie, powiększone kilkakrotnie, może być odbite na tapecie i służy jako efektowna ozdoba amerykańskiego „home'u”, przy czym dzięki specjalnemu wynalazkowi zdjęcie to nie traci zupełnie na ostrości. Pani White, która poza fotografią zajmuje się dekoracją wnętrz, proponuje ozdobienie ścian gabinetu odbitkami zdjęć widoków egzotycznych jadłalni scenami z polowania, sypialni pejzazami księżycowym, a pokoju dzieciennego scenami z życia zwierząt. Dla amatorów sztuki, którzy nie mogą sobie pozwolić na prawdziwe obrazy, można skonstruować tapety z odbitymi na nich fotografiami obrazów pędzla sławnych mistrzów, przy czym można też robić z powodzeniem zdjęcia kolorowe. Wynalazek pani White ma dotychczas największe powodzenie w zastosowaniu do przedsiębiorstw handlowych i biur, gdzie służy jednocześnie jako dekoracja i reklama.

Gobelin i polityka w Genewie.

Pierwsze posiedzenie Rady Ligi odbyło się w nowym pałacu. Na posiedzenie przeznaczono małą salę, której urządzenie całkowite ufundowała Austria. Rząd austriacki ofiarował jako ozdobę ściany cenny gobelin, który wyobraża księżkę Turków pod Wiedniem i odpedzenie ich z pod bram miasta. W liczbie członków Rady Ligi znajduje się przedstawiciel Turcji obecny minister spraw zagranicznych, Ruschdi Aras. Gdy Ruschdi Aras spostrzegł gobelin i przyjrzał mu się bacznie, oburzył się mocno i zaprotestował natychmiast u generalnego sekretarza Ligi przeciwko pomysłowi ozdobienia sali konferencyjnej gobelinem o treści obraźliwej dla państwa, będącego członkiem Ligi Narodów.

Wszystko już było wynalezione.

Dumni jesteśmy z naszych drapaczy chmur, z kanalizacji wodociągów, ogrzewania centralnego medycyny, szpitalów, techniki etc. etc. Tymczasem historia poucza nas, że właściwie większość naszych wynalazków jest wynaleziona poraz wtóry o ile nie trzeci.

Jeśli chodzi np. o budownictwo, beton znany był już i używany w starożytnym Rzymie; fundamenty świątyni Kastora na Forum Romanum są z betonu. W Mezopotamii przed 5000 laty znano już i używano do operacji chirurgicznych lancety z miedzi, kleszcze do porodu etc. W Babilonie istniały przed 3500 laty obszerne urządzenia wodociągowe i kanalizacyjne. Szkło okienne wynaleźli i zastosowali po raz pierwszy Rzymianie. Gra zwana u nas hokejem rozpowszechniona była u Indian w południowej Ameryce na kilka tysięcy lat przed Narodzeniem Chrystusa. Przed 4 i pół tysiącami lat sporządzono już rury miedziane do sprowadzania wody do świątyni perskich. Igła magnetyczna — dzisiaj kompas — stosowana była przez żeglarzy chińskich na 1100 lat przed Nar. Chrystusa. Dopiero w XII wieku via Arabia dotarł ten przyrząd orientacyjny do Europy. Dopiero w III wieku ery chrześcijańskiej zażna omiła się Europa z hodowlą jedwabników i fabryką jedwabiu, co było już znane w Chinach na 2600 lat przed Nar. Chrystusa. Abonament teatralny znany był już w Grecji starożytnej; jeszcze dzisiaj można znaleźć na marmurowych ławach amfiteatru w Delphi wryte nazwiska i tytuły stałych abonamentów. Na 100 lat przed Nar. Chrystusa znano i stosowano ogrzewanie centralne gorącym powietrzem w domach patrycjuszów rzymskich. Kołowrotek istniał już od 6000 lat — w jego pierwotnej postaci tak, jak go widzimy jeszcze dziś po wszech. Wypożyczalnie ubrań istniały w starożytnym Babilonie na 600 lat przed erą chrześcijańską; odnalezione tabliczki gliniane, na których spisane są umowy, zawierające warunki wypożyczenia ubrania — cenę, czas, odszkodowanie za zniszczenie etc. etc.

Słowem, jeśli przestudiemy uważnie i cierpliwie długą, bardzo długą listę wynalazków z przed setek i tysięcy lat, przekonamy się, że właściwie nie mamy powodu do pysznienia się naszą cywilizacją, której spora część jest w gruncie rzeczy tym, co się nazywa odkryciem Ameryki po raz wtóry.

Nowy rekord amerykański.

Za kilka miesięcy otwarty zostanie dla ruchu kołowego gigantyczny most wiszący, długości 13 km., łączący San Francisco z Oakland. Dotychczas dwa wielkie miasta kalifornijskie łączyły promy. Wielkie statki musiały okrążyć zatokę na trasie 100 km. Pracę nad budową mostu, obliczonego na 50 milionów pieszych i 30 milionów pojazdów rocznie, rozpoczęto w 1934 r. W r. 1937 most zostanie ukończony przed otwarciem wielkiej wystawy w San Francisco. W połowie drogi, pomiędzy San Francisco a Oakland, znajduje się wyspa Yerba Buena, przez którą most przejdzie 890-metrowym tunelem. Ponad zatoką 26 metalowych wież na betonowych cokółkach podtrzymuje olbrzymi pomost. Najwyższe wieże liczą 230 metrów wysokości.

Przy budowie największego na świecie mostu wiszącego pracuje 6 tysięcy robotników. Specjalna załoga nurków bada grunt pod fundamenty mostu. Każde zanurzenie pod wodę trwa średnio 7 godzin. Samo zejście do głębi trwa 20 minut, powrót ze względu na olbrzymie różnice ciśnień aż 6 godzin. Ponieważ nie można było, ze względu na głębokość, zastosować wierceń mechanicznych musiano uciec się do zegarowych bomb w celu rozsadzania skał. Niejednokrotnie burza niszczyła instalacje porywając jak słomkę 50-tonowe podkłady.

Most San Francisco—Oakland jest już prawie na ukończeniu. Koszt jego budowy wyniesie 80 milionów dolarów. Stałe kable podtrzymujące prześła ma 72 cm. w przecięciu. Ogółem jest 30 prześł: 14 — 89 metrowych, 7 — 155 metrowych, 2 — 705 metr., 5 — 355 mtr., 1 — 427 metr., 2 — 705 metrowych.

Papier ze sztucznego jedwabiu.

W Czechosłowacji dokonywane są próby z wynalazkiem, któremu drukarnie i wydawcy przypisują duże znaczenie. Chodzi mianowicie o pewien sposób przygotowywania sztucznego jedwabiu, który w nowej swej postaci może zastąpić papier, a jest przy tym i trwalszy i tańszy. Różnica w cenie między papierem drukarskim zwykłym a tym ze sztucznego jedwabiu wynosi podobno 50 proc. na korzyść ostatniego. Po przeprowadzeniu ostatecznych prób wynalazca z pomocą konsorcjum finansowego ma przystąpić do budowy fabryki nowego papieru w północnych Czechach.

Nowa dieta przy gorączce.

Profesor dr Grafe, z Würzburga, obala zakorzenione dotąd poglądy na dietę u gorączkujących. Zdaniem dr Grafa wyglądanie chorych gorączkujących nie ma sensu. Normalne odżywianie, jak twierdzi dr Grafe, nie wpływa bynajmniej na wzrost temperatury, natomiast niedożywianie w czasie gorączki powoduje spadek sił i zmniejszoną odporność organizmu na skutki infekcji. Zdaniem dr Grafe chory z podwyższoną temperaturą powinien otrzymywać codziennie 2000 do 3000 kalorii. Pożywienie powinno być łatwostrawne, przeważnie półpłynne i zawierające dużo węglowodanów.

Opłaty za przepustki graniczne.

Wobec licznych wypadków niewłaściwego przekazywania opłat za przepustki graniczne wzgl. używanie do tego celu nieprzepisowych blankietów nadawczych Zarząd Miejski podaje do publicznej wiadomości, co następuje:

a) Opłaty za przepustki graniczne (2 zł za przep. stałą i 1 zł za przep. jednorazową) należy zawsze wpłacać w urzędzie pocztowym za pomocą „skarbowego blankietu nadawczego” na konto czekowe P. K. O. Nr. 202628 Urzędu Skarbowego w Świeciu na rzecz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i wyraźnie zaznaczyć, że jest to opłata za przepustkę. Blankiety nadawcze wydaje urząd pocztowy lub Zarząd Miejski, przy czym nadmieniam, że nie należy używać blankietów nadawczych, przeznaczonych dla Działu Egzekucyjnego Urzędu Skarbowego.

b) Dowody wpłat, nie odpowiadające warunkom, wymienionym pod a) nie będą uwzględniane, a podania o przepustki graniczne zwracane bez załatwienia.

Wszelkich informacji zasięgać można w biurze Zarządu Miejskiego.

Nowe, dnia 26 września 1936 r.

(—) Kuchczyński
Burmistrz.

Dot. przyjmowania robotników do prac drogowych.

Podaję do ogólnej wiadomości, że w przyszłości Wydział Powiatowy przyjmować będzie robotników do prac drogowych tylko za pośrednictwem Zarządów Gminnych, przy czym w miarę zapotrzebowania zatrudnieni zostaną jedynie robotnicy, zarejestrowani w Podinstytucji Funduszu Pracy przy Wydziale Powiatowym.

Zapotrzebowanie na robotników do prac drogowych Wydział Powiatowy, Zarząd Drogowy lub drogomistrz zgłasza do Zarządu Gminnego, który odpowiednią ilość robotników spośród zarejestrowanych, przydzieli według listy kolejności, przy czym w pierwszym rzędzie zatrudnieni zostaną robotnicy obciążeni rodziną względnie jedyni żywicieli rodzin.

Wobec powyższego zgłaszanie się o prace do Wydziału Powiatowego lub Zarządu Drogowego jest bezcelowe.

Świecie, dnia 15 września 1936 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego wz.

(—) Wincenty Dołżycki
Wicestarosta.

Powyższe podaje się do wiadomości.

Nowe, dnia 24 września 1936 r.

(—) Kuchczyński
Burmistrz.

Z okazji wyprowadzenia się z Nowego zasyła wszystkim przyjaciółom, dobrym znajomym i swojej wiernej klienteli najserdeczniejsze pozdrowienia

Rodzina E. Behr.

Dom mieszkalny

z maszyną stajnią na sprzedaż. Gdzie? wskaże eksp.

Uprzejmie zawiadamiam Szan. klientelę miasta Nowego i okolicy, że z dniem 1. X. br. przeprowadziłem się z ul. Klasztornej na

Rynek nr 16

i proszę nadal o poparcie mego przedsiębiorstwa.

Z poważaniem

Andrzej Bogaczyk

koncesjonowany elektro-instalator.

Kotka

(szara) wabi się „Jacus” uciekła. Znalazca zechce oddać Nowe, Kościuszki 4 I p. za dobrym wynagrodz.

Sypię na mojej roli stale

† **truczynę** †

Józef Doering, Gdańskie Przedm. 26.

DRUKI

wszelkiego rodzaju wykonuje szybko, gustownie i po cenach przystępnych

Drukarnia W. Wesołowskiego.